

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 08 maja 2025 r.
Znak sprawy: DOS.zs.058.15.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 8510 Posła na Sejm RP pana Jarosława Sachajki, w sprawie automatycznego zaliczenia do stażu pracy w gospodarstwie rolnym osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu w KRUS

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na ww. interpelację, przedstawiam następujące wyjaśnienia po zasięgnięciu opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Ustawa z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy (Dz. U. Nr 54, poz. 310) stanowi samoistne źródło prawa dające podstawę do wliczania okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy, od którego zależy przyznanie prawa do świadczeń pracowniczych bądź ich odpowiedniej wysokości.

Celem ustawy było przede wszystkim uregulowanie problemu, który od wielu lat w środowisku rolników indywidualnych budził sporo kontrowersji, z intencją złagodzenia pewnych prawnych dysproporcji wynikających z odmiennego statusu prawnego osób prowadzących gospodarstwa rolne w porównaniu do pracowników. Należy bowiem podkreślić, że pracownikiem, zgodnie z art. 2 Kodeksu pracy, jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Natomiast okres pracy w gospodarstwie rolnym nie jest okresem zatrudnienia w

rozumieniu przepisów prawa pracy. Jest to odrębna kategoria prowadzenia aktywności zawodowej, w której nie występują cechy charakterystyczne dla stosunku pracy. W związku z tym nie można utożsamiać tego rodzaju działalności z pracą podporządkowaną wykonywaną w ramach stosunku pracy (art.22 k.p.).

W zakresie dokumentowania okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy, w myśl art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy, na wniosek zainteresowanej osoby właściwy urząd gminy jest obowiązany stwierdzić, zgodnie z art. 1, okresy jej pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym, wydając stosowne zaświadczenie w celu przedłożenia w zakładzie pracy. Jeżeli urząd gminy nie dysponuje dokumentami uzasadniającymi wydanie zaświadczenia o pracy zainteresowanej osoby w indywidualnym gospodarstwie rolnym, zawiadamia ją o tej okoliczności na piśmie. Dopiero, gdy brak jest wspomnianego wyżej zaświadczenia z urzędu gminy, okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym prowadzonym przez współmałżonka mogą być udowodnione zeznaniami co najmniej dwóch świadków zamieszkujących w tym czasie na terenie, na którym jest położone to gospodarstwo rolne. Fakt złożenia przez świadków zeznań o określonej treści może zostać potwierdzony przez urząd gminy; potwierdzenia takiego nie należy utożsamiać ze wspomnianym wyżej zaświadczeniem. Okresy pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym można dokumentować zaświadczeniem wydanym przez urząd gminy bądź innymi dokumentami czy zeznaniami co najmniej 2 świadków, zamieszkujących w tym czasie na terenie, na którym jest położone gospodarstwo rolne, w którym była świadczona praca.

W sytuacji, gdy pracownik nie może przedstawić pracodawcy zaświadczenia z urzędu gminy, to może udowodnić okresy pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym przy pomocy innych dokumentów np. odpisów aktów własności, postanowień sądów, umów cywilnych, nakazów płatniczych, a w razie ich braku także przy pomocy co najmniej dwóch świadków. Zeznania świadków nie mogą budzić w ocenie zakładu pracy najmniejszych wątpliwości co do ich wiarygodności i stwierdzonych w nich faktów. Ponadto w takich wypadkach byłoby wskazane, aby świadkami były osoby, które zamieszkiwały w jak najbliższym sąsiedztwie zainteresowanej osoby, i które w tej sytuacji mogą wskazać istotne szczegóły dotyczące pracy w gospodarstwie osoby

ubiegającej się o wliczenie danego okresu pracy do stażu pracy. Świadkowie powinni mieć świadomość odpowiedzialności karnej w razie składania fałszywych zeznań. Zeznania świadków mogą być poświadczane przez urząd gminy, a także przez pracodawcę, u którego świadek jest zatrudniony, bądź złożone przed pracodawcą, u którego pracownik ubiega się o zaliczenie danego okresu pracy w gospodarstwie rolnym. Ocena przedstawionych przez pracownika dowodów należy do zakładu pracy (pracodawcy) i on też przy ustalaniu prawa do świadczeń czy uprawnień pracowniczych ostatecznie stwierdza fakt spełnienia wymogów omawianej ustawy. Innymi słowy pracodawca/zakład pracy ocenia wszystkie okoliczności związane z prowadzeniem w charakterze właściciela czy posiadacza indywidualnego gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie, a także okoliczności związane z faktem objęcia tego gospodarstwa rolnego.

Dziękuję za przesłane uwagi i spostrzeżenia. W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi bierzemy pod uwagę i analizujemy wszystkie wnioski oraz postulaty dotyczące uproszczenia przepisów mających wpływ na rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Jednocześnie chcę zapewnić, że propozycja Pana Posła zawarta w interpelacji poddana zostanie dogłębnej analizie, co w rezultacie może skutkować zmianą w przedmiotowym zakresie

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 197),
- ustawa z dnia 20 marca 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2025 r. poz. 197)
- ustawa z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy (Dz. U. Nr 54, poz. 310)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów